

Henrettelse, saa har det stadig viist sig, at Bevistet glipper. Vi have fra vor egen Strafferets Historie tilstrækkelig Vidnesbyrd om, at det ikke holder Stik, at den offentlige Henrettelse har en særegen Evne til at afstrække Folk fra Forbrydelser. Vi have navnlig i forrige Aarhundrede viist os særlig opfindsomme med Hensyn til grusomme Straffe. Man har truffet Delinkventen fra Torv til Torv og pint ham, men tilsidst har man erklæret sig renonce; trods disse barbariske Midler er Forbrydernes Antal ikke aftaget; man har endog en Forordning, der ligefrem tilltaar, at der er Mennesker, der ligefrem af Lyst til at lide disse Straffe have slaaet andre Mennesker ihjel. Det har man officielle Vidnesbyrd om, derfor har man for saadanne Menneskers Bedkommende maattet opgive enhver Dødsstraf. Og ser man hen til andre Lande, møder man de samme Vidnesbyrd for, at de offentlige Henrettelser ikke ere stikfede til at afstrække Folk fra at begaa lignende Forbrydelser som dem, man straffer ved offentlig Henrettelse, tværtimod, man har positivt Vidnesbyrd for, at de offentlige Henrettelser ægge til Forbrydelser, at de demoralisere paa forskjellig Vis. Nu kan man undertiden høre Mennesker sige, at de have været tilstede ved offentlige Henrettelser, og at de ikke have modtaget noget slet Indtryk af Executionen; men det vilde ogsaa være meget uheldigt, hvis af en Forsamling paa flere Tusinder i de fleste Tilstedeværende skulde findes forbryderiske Spirer, som kun trængte til dette Skuespil for at komme til Udvikling; det er der Ingen, der mener, naar Talen er om den offentlige Henrettelses demoraliserende Natur. Ingen mener, at den uimodstaaelig virker paa alle Tilskuere; men det, som Talen er om, er, at, naar der findes blandt Tilskuerne Mennesker med forbryderiske Anlæg, saa ægges og fremkaldes de ved den Art Skuespil, og det er jo ret naturligt, ved at se Blod faar man Lyst til Blod. (Indsigelse.) Kriegeren har mindre Agtelse for Menneskeliv end som Regel Borgeren, Slagteren kan se paa Blod med større Ro end Andre; det er der ingen Tvivl om. Se vi en offentlig Henrettelse, er Forholdet jo det, at Alle kunne samle sig, baade den — som man har kaldt det — fornemmere Høvel og den simple Høvel, Kvinder og Børn, Forretningsfolk, som ville sælge Varer til dem, som overvære Henrettelsen, og drukne Personer kunne komme tilstede; der er overhovedet ingen Grændse; kun naar der foregaar Ting af de Tilstedeværende, som ligefrem krænker Politiordeuen, saa kan der skrives ind. Medens Autoriteterne, hvor en

begrændset Offentlighed finder Sted, have det i deres Magt at sørge for, at der hersker en vis Grad af Orden, saa forsvinder det, hvor Talen er om den uindskrænkede Offentlighed, saa er det ikke muligt at beherske Situationen saaledes at der ikke foreskalder Scener, der kunde give Anledning til Forargelse. Maaſte jeg i denne Sammenhæng tør referere for de Herrer ganske kortelig, hvad en Forfatter, der særlig har givet sig af med dette Spørgsmaal, har bemærket om det Indtryk, som en saadan offentlig Henrettelse gjør under Hensyn til den Optraeden, som Forbryderen udviser, thi Forbryderens Optraeden er jo egentlig det, der er det mest Bestemmende for en saadan Handlings Indtryk. Nu kunne vi, siger denne Forfatter, tænke os, at Forbryderen optræder sløv og ligegyldig saaledes som ved den sidste Henrettelse paa Holland, saa er Spørgsmaalet: Tror Noget, at det, at se en fuldkommen sløv og ligegyldig Mand blive lagt paa Blokken kan, give et opløstende og styrkende Indtryk af Statens Straffemyndighed? Det kunde jo snarere undertiden fremfalde nogen grundet Tvivl om, hvorvidt den Dødsdømte virkelig er i Besiddelse af den fulde Tilregnelighed, der dog skulde være Forudsætningen for, at Handlingen ikke skulde faae en ligefrem uhyggelig Karakter. Eller vi kunne tænke os, at Forbryderen optræder med megen Værdighed, optræder ligefrem som Helten i en Tragedie, saa kan han enten vække Beundring, eller ogsaa kan der paa den anden Side være dem, der i den Anledning lade sig henrive til kaade Bemærkninger. Men den Optraeden, hvor Forbryderen spiller Heltens Rolle i en Tragedie, heller ikke den er særlig egnet til at vække den Stemning, som man mener, at den offentlige Henrettelse burde fremkalde. Hvis Henrettelsen fandt Sted kort efter at det Mord var begaaet, som ligger forud, vilde Sagen undertiden stille sig anderledes, thi saa vilde Stemningen hos Publikum være mere svarende til Executionen, men som Regel gaar der saa lang Tid imellem Gjerningen og Executionen, at Publikums Stemning bliver ikke saa lid forandret; man reflekterer som saa: Ja, Gjerningen er gjort, den Dræbte har mistet Livet, og saa faar man nogen Sympathi tilovers for den, der bagefter skal miste Hovedet. Naar han saa ovenikjøbet optræder med en vis Værdighed og Kjæthed, skal nok den Beundring, som man har set andre Steder, hvor der ligefrem er faldet Bifald ved Executionen, vække den modsatte Stemning af den, man har tilsigtet. Man har ogsaa Exempler paa, at Forbryderen ligefrem har kæmpet med Starprekkeren, men heller ikke den Slags